

MAGOVÁ, L. a kol. (2016). *Hodnotenie kompetencií učiteľov v európskom a slovenskom kontexte*. Praha: Verbum.

Kvalita učiteľov je nepochybne jedným z najvýznamnejších činiteľov ovplyvňujúcich kvalitu školy. Pokiaľ vedenie školy chce zvýšiť úroveň poskytovaných služieb, musí sledovať tento indikátor a vyvíjať úsilie na jeho zlepšenie. Ako hodnotiť profesijné zručnosti učiteľov tak, aby hodnotenie motivovalo k osobnostnému rastu a prinášalo pozitívnu zmenu? Ako dopomôcť učiteľom k poznaniu svojich silných aj slabších stránok a k podávaniu čo najefektívnejších pedagogických výkonov? Návod či postup na dosiahnutie zmieneného s garanciou úspešnosti pravdepodobne nenájdeme v žiadnej publikácii. Monografia, ktorej autormi sú vedecko-pedagogickí pracovníci Univerzity Konštantína Filozofa v Nitre (SR) a Jihočeskej univerzity v Českých Budějoviciach (ČR) prináša reflexiu aktuálnej situácie v oblasti hodnotenia kompetencií učiteľov v Európe a na Slovensku.

Publikácia je rozčlenená do troch kapitol. V prvých dvoch kapitolách sa čitateľ oboznamuje s podobou školského systému a so stavom problematiky hodnotenia kompetencií učiteľov vo vybraných európskych krajinách (Belgicko, Estónsko, Holandsko, Írsko, Švédsko, Bulharsko, Česko, Francúzsko, Lotyšsko, Maďarsko, Malta, Nemecko, Poľsko, Portugalsko, Rakúsko). Podkapitoly venované jednotlivým krajinám sprostredkujú základné informácie o predmete, formách, postupoch, frekvencii, legislatívnom zakotvení

hodnotenia učiteľov, príprave pedagógov na hospitáciu (či sú, napríklad, vopred oboznámení so sledovanými indikátormi), pohospitačnom dianí a dôsledkoch (rozhovor hodnotiaceho a hodnoteného, absolvovanie odborných/sebarozvojových kurzov, finančné odmeny atď.). Cenný doplnok takmer každej podkapitoly tvoria ukážky hodnotiacich nástrojov (pozorovacích hárkov a formulárov) používaných hodnotiteľmi.

Problematike hodnotenia kompetencií učiteľov na Slovensku je venovaná približne šestina knihy (tretia kapitola). V nej autori publikujú obraz dnešnej situácie a výsledky sociologického prieskumu realizovaného v období od septembra 2015 do januára 2016 na výskumnej vzorke 730 učiteľov a 146 riaditeľov základných a stredných škôl. Respondenti, ktorí sa prieskumu zúčastnili, anonymne (dotazníkovou metódou) odpovedali na otázky týkajúce sa recepcnej a empirickej roviny hodnotenia kompetencií učiteľov z pohľadu hodnotených alebo hodnotiacich. Analýza výsledkov je v publikácii prezentovaná v podobe prehľadných farebných grafov a ilustruje súčasný stav realizácie hodnotenia učiteľov.

Vyhodnotenie sociologického prieskumu je sprostredkované prehľadne a logicky, ale nevyužíva všetok potenciál získaných údajov. Podobne vklad do mapovania situácie hodnotenia kompetencií učiteľov vo vybraných európskych štátoch nie je zúčinený v akomsi záverečnom sumári. Tieto

fakty však nie sú nedostatkom či mínusom monografie (autori si predsa vytýčili odlišné ciele). Naopak, publikácia zvyšuje svoju hodnotu ako materiálové východisko pre ďalšie výskumy (napr. komparatívne štúdie a analýzy). Osob teda môže priniesť nielen adeptom učiteľstva, učiteľom a riaditeľom škôl (ako pomôcka pri zostavovaní evalvačných a autoevalvačných nástrojov hodnotenia kompetencií), profitovať z nej môžu tiež vedecko-výskumní pracovníci.

Po prečítaní publikácie možno hovoriť ešte o ďalšom skrytom potenciáli.

Monografia vznikla v subvencii Agentúry na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. APVV-14-0446 a ako autori uvádzajú, jedná sa o vstup do skúmanej problematiky. V záverečnej fáze riešenia projektu sa na časovom horizonte roku 2019 črtá vytvorenie modelu hodnotenia kompetencií učiteľov; vznik zmysluplného a použiteľného hodnotiaceho nástroja, ktorý bude zohľadňovať potreby súčasného vzdelávania.

Petra Badová

Kostecká, Y., Hána, D., & Hasman, J. (2017). *Integrace žáků-cizinců v širším kontextu*. Praha: Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy.

Po více než čtyřicetiletém období izolace se postkomunistické země střední a východní Evropy včetně Česka začaly v devadesátých letech setkávat s problematikou zahraniční migrace, především pak ve smyslu imigrace. Závažnost migrační problematiky se ještě prohloubila v průběhu evropské uprchlické krize v roce 2015. Fenomén migrace zasahuje do řady sfér života společnosti. Na úrovni státu se jeví jako prvořadý úkol konstituovat národní migrační politiku, která by se stala širším rámcem pro další konkrétní opatření. Nedílnou součástí této problematiky jsou i otázky spojené s adaptabilitou imigrantů, v širším pojetí cizinců vůbec. Nezastupitelnou úlohu v těchto integračních procesech sehrává školský systém.

Recenzovaná publikace se snaží zařadit problematiku vzdělávání dětí cizinců

do širšího kontextu různých migračních a integračních politik, resp. teoretických konceptů a modelů. Jedná se tedy o komplexní představení problematiky s výrazným těžištěm v obecněji pojaté, především teoreticko-metodologicky zaměřené části, která tvoří dvě třetiny textu. Právě v tomto rozsáhlém a přehledně uspořádaném souhrnu konkrétních přístupů v různých státech světa a vědeckých teorií spočívá jeden z velkých přínosů studie.

Publikace je tvořena osmi kapitolami, přičemž kapitoly prvních pět kapitol představuje teoreticko-metodologickou část, zbylé tři kapitoly jsou věnovány vybraným aspektům konkrétní situace v oblasti migrace a integrace žáků-cizinců v Česku a svou povahou představují empirickou část publikace.